

Poština plačana v gotovini.

Leto XXI.

Štev. 3. in 4.

Marec, April 1924.

Odmey iz Afrike

mesečnik s slikami v
prospeh afriških
misijonov

Izdaja:

Družba sv. Petra Klaverja
Ljubljana

„Odmev iz Afrike“

izhaja v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, laškem, francoskem, angleškem in španskem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X., Benediktu XV. in Piju XI. Štane za vse leto v slovenski izdaji 8 Din, 5 lir, 1 dolar. — Naročila in milodare za afriške misijone prosimo naslavljajte na:

Družba sv. Petra Klaverja
Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 3.

Za Julijsko Benečijo: Rim (23), via dell'Olmata 16.
Za Nem. Avstrijo: Salzburg, »Claverianum«.

Vsebina številke 3 in 4: Dušna premija. — Uslišanja, na priprošnja naše blagopokojne ustanoviteljice. — Iz misijonov: Zahvalna pisma afriških misijonarjev. — Novi misijon križarjev v Afriki. — Afriške misijonarke na delu. — Apostolski vikariat Sansibar. — Kako srečni so misijonarji, ki so dobili sv. pismo v zamorskem jeziku. — Cvetke hvaležnosti in spoštovanja na grob naše ustanoviteljice grofice Marije Terezije Ledochowske. — Ded in vnuk. — Kako se zamorci oblačijo. — Ne prodajajte svojih duš! — Družina v poganstvu. — Iz kroga naših čitateljev. — Prosite Gospoda. — Njegov ponos. — Kronika Družbe. — Iz naše listnice. Slike: Pomožna misijonarka ob tiskarskem stroju. — Karavana misijonarjev-križarjev. — Grofica M. T. Ledochowska s svojimi prvimi „pom. misijonarkami“. — Pripravljen za na pot.

Darovi

od 1. oktobra do 30. novembra 1923.

Za afriške misijone	D 4201'25	Za otroško zvezo	D 8'25
Za sv. maše	„ 322'—	Za mašno zvezo	„ 3863'—
Za stradajoče	„ 32'50	Za misijonsko zvezo	„ 15'50
Za odkup sužnjev	„ 7934'25	Za afriški tisk D 364'15, L 90'—	
Za botrinske darove	„ 2598'80	Za zamorčke	D 912'95
Za gobavce	„ 88'50	Za določene misijone	„ 2099'50
Za katehiste	„ 135'—	Darovi brez določila	L 45'—
Za kruh sv. Antona	„ 8835'—		

Širca Roza, tobačna tovarna, nabrala za „Klaverjev vinar“ Din 150'—. Iz Amerike smo prejeli poslano večjo vsoto za sv. maše, pa ni bilo v pismu nobenega naslova, zato tega tudi nismo mogli potrditi. Prosimo, naznanite nam pri pošiljativah vedno natančen naslov.

Za veliko noč.

Vežani letniki „Odmeva“	à Din 10'—
„Zamorčka“	à „ 8'—
Sv. Peter Klaver, življenjepis	à „ 2'50
Klic božji, igra	à „ 2'50
Naprednjak ob Kongu, igra	à „ 3'—
Lakota v črni deželi, igra	à „ 3'—

Po pošti 50 par več. Naslov: Družba sv. Petra Klaverja Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 3.

Karavana misijonarjev-križarjev odpotuje v novoustanovljen misijon Zah. Uelle, Afrika. (Besedilo na strani 4.)

Dušna premija! V namen naših dobrotnikov in naročnikov opravijo ofriški misijon-ski škofje in misijonarji letno 300 sv. maš.

Uslišanja,

na priprošnje naše blagopokojne ustanoviteljice.

Ravno pred 30 leti (29. aprila 1894), je klečala pred nogami papeža Leona XIII. mlada poljska grofica. — Poznate jo vsi, cenjeni bralci, bila je to Marija Terezija Ledochowska, ustanoviteljica Družbe sv. Petra Klaverja. — Prosila je za blagoslov k ustanovitvi svoje nove družbe, katera bi se posvetila izključno rešitvi naših najnesrečnejših črnih poganskih bratov tam v temni Afriki. Sveti oče so spoznali, da je to prst božji in z veseljem so dali privoljenje za ustanovitev sedaj tako blago delujoče misijoske družbe.

Leto za letom je pošiljala ta družba v svet svoj organ »Odmev«. Leto za letom je prinašal ta misijonski list svojim bralcem uvodnike in članke, ki so jih bodrili k novi

požrtvovalnosti in apostolski gorečnosti. Ti članki so nosili podpis »M. T. L.«, »Aleksander Halka«, »Led.« ali pa tudi celo ime ustanoviteljice Družbe sv. Petra Klaverja. Saj grofica Ledochówska si je smatrala za svojo dolžnost, da plamen misijonske ljubezni, katero je tako v marsikaterem srcu vnela, zopet na novo poživi.

Skoro je minulo 20 mesecev, odkar ji je padlo pero takorekoč iz rok in nehala biti njeno plemenito srce. — Toda ona živi, da, živi dalje, nele v svoji lastni blaženi sreči, ampak tudi, kot se nam piše od mnogih strani, v svojem delovanju. Kakor je bilo v življenju njeno največje veselje, če je mogla kaj »porazdeliti«, tako tudi sedaj po smrti ni nehala »dobrote deliti«.

To delovanje predrage rajнке se posebno kaže v prid pospeševalcem, vnanjih in notranjih udov Klaverjeve družbe, misijonskih prijateljev in onim, kateri so njej v življenju tako blizu stali, afrišk. misijonom. Poglejmo malo.

Apostolski prefekt iz Zapadne Afrike piše: »Med tiste, kateri so prejeli posebne milosti od Vaše ustanoviteljice, smete šteti tudi podpisanega.«

Gdč. B. B. je poromala iz Florence v Rim, da se na grobu blage pokojnice zahvali za njej izkazane dobrote.

Gdč. M. O. piše: »Dvakrat, ko sem prosila njene pomoči in njenega varstva, sem postala tega deležna.«

Gospod učitelj G. J. iz V. v Švici, pospeševalelj Klaverjeve družbe, je prosil meseca avgusta 1923 Boga, če se njemu dopade, da svojo služabnico Terezijo Ledochówsko poveljica, naj stori, da njegovo osemmesečno, do kosti shujšano bolno dete do 1. oktobra ozdravi. Dete je ozdravelo, postaló močno in dobilo naravno težo. Očetovemu pismu je bilo priloženo tudi spričevalo g. župnika in mestnega zdravnika.

Dobrote in milosti pa, katere je prejel zavod Družbe sv. Petra Klaverja sam, so neštete; poročila o uslišanju v duhovnih zadevah zelo številna; zaupanje mnogih neomejeno.

In sklep?

Nam vsem nepozabna ustanoviteljica Družbe sv. Petra Klaverja se je počutila v krogih raznih oddelkov iste družbe kot domačo. To spričujejo njene okrožnice. Torej, dragi čitatelji, in še posebno vi podporniki in podpornice in vsi misijonski prijatelji, ali ne boste pogosto pribežali v tem letu k naši blagopokojni ustanoviteljici in se ji priporočili?

Prosíte ljubega Boga, da dá na njeno priprošnje prav mnogo dobrega storiti in, če je njegova sveta volja, naj podeli, da bo nekoč tudi prišteta med patrone misijonov, katerim je posvetila vse svoje življenje. Da, ljubi prijatelj, molimo mogočno in zaupno, da se to čimprej zgodi! K temu pomagaj Bog!
St. K.

Iz misijonov.

Zahvalna pisma afriških misijonarjev vrhovni voditeljici Družbe sv. Petra Klaverja.

Dakar, 6. decembra 1923.

Na vrhovno voditeljico Družbe sv. Petra Klaverja.

Gospa grofica!

Podpisani apostolski vikarji in prefekti francoske Zap. Afrike, zbrani v Dakarju, prosijo gospo grofico in vrhovno voditeljico Družbe sv. Petra Klaverja, sprejeti izraz njih vernega spoštovanja.

V imenu 120.000 novih zamorskih kristjanov, kateri spadajo v njih delokrožje, smatrajo za svojo dolžnost, predstojništvu celega podjetja ponoviti izraze odkritosrčne in globoke hvaležnosti za neprestano in dragoceno pomoč, katero naklanja Družba vsako leto tem afriškim misijonom.

Podpisani prosijo Boga, naj razlije svoj bogati blagoslov nad vse velikodušne dobrotnike, katerim neutrudna ljubezen do bližnjega dovoljuje, da razširjajo kraljestvo našega Gospoda Jezusa Kristusa med tako mnogimi narodi, kateri še niso spreobrnjeni.

† Franc Steinmetz, naslovni škof Adriana, apostolski vikar Dahomeja.

† Rajmund Leronje, škof Selgije, apostolski vikar Gvineje.

† Fr. Sauvant, apostolski vikar Bamake.

† Janez Thevenoud, škof Letifa, apostolski vikar Guagadougona.

† Alojz Le Hunsee, škof Ewropusa, apostolski prefekt senegalski, apostolski vikar Senegambije.

† I. Cesson, apostolski vikar Toge.

† Josip Diss, apostolski vikar Korogha.

Novi misijon križarjev v Afriki.

Pismo preč. o. Ant. Van Asseldouba, vrhov. prokuratorja križarjev.

Marca meseca 1920 je kardinal, prefekt propagande pozval križarski red, naj bi poslal misijonarje v Afriko. Pozivu so se v redu navdušeno odzvali: vsi so bili takoj pripravljeni iti med pogane oznanjevat Kristusa križanega. Vrhovni predstojnik je izbral šest redovnikov: štiri očete in dva brata. Dne 29. septembra 1920 so odpotovali v misijone. Septembra prihodnjega leta sta šla za njimi še dva patra, ki sta bila med tem dovršila študije za tropično zdravilstvo, in dva brata.

Novim misijonarjem odkazana pokrajina je severni del prefekture Zahodno-Uelle, kjer delujejo premonstratenski korarji. Obsega ta pokrajina 51.600 štirjaških kilometrov, torej je približno iste velikosti kakor Bavarska. Prebivalcev šteje po uradnih podatkih nad 130.000.

Prebivalci iskreno hrepene po večnih resnicah. So pa razne notranje in zunanje težkoče, ki misijonsko delo hudo ovirajo. Zunanje so zlasti islam (turška vera), ki čez vse meje sili v deželo, in protestantizem. Je v deželi nekaj angleških in ameriških pridigarjev, ki so z denarjem dobro založeni. Tako lahko obvladajo zamorce in jih vzgajajo v svoji veri. — Notranje ovire so zlasti zakonske razmere. Od Turkov so domačini sprejeli tele navade: ali kdo ženo kupi (cena 100 do 150 frankov), ali si dva brata medsebojno zamenjata žene. Najhujše pri teh zamenjavah je, da se deklet nikakor ne sme braniti moža, ki ji ga brat da. Poglavarji si kupijo več žen. Kdor nima ne denarja ne sestre, da bi jo zamenjal za drugo deklet, se vobče ne more ženiti.

Prvi sadovi novega misijona so 200 spreobrnjencev in trikrat toliko katehumenov. 400 katolikom so podelili v enem letu 10.500 sv. obhajil.

Afriške misijonarke na delu.

Piše sestra Luiza Aleksandra, oblatinja sv. Frančiška Saleškega.

Ko je bila leta 1910. ustanovljena misijonska postaja Keimoës, je bilo tam komaj deset katolikov. A po prizadevanju gorečega in požrtvovalnega veleč. o. Fagesa, oblata sv. Frančiška Saleškega, in s pomočjo novoustanovljene šole, ki jo vodijo misijonarji, se je število katolikov dvignilo na približno 300 duš.

Kakih sto se jih udeleži ob nedeljah službe božje. Žive po večini raztreseni po pustinji; nekaj koz ali ena kravica, en vol, so vse njihovo premoženje. Le po dolgih in težavnih potih, ki je treba zanje velike vztrajnosti, je mogoče priti do teh ubogih ljudi, katerih večina srčno želi ljubega Boga spoznati, ga ljubiti in mu služiti.

Štirikrat v letu pridejo naši ljubi črnci v misijonsko postajo: o Božiču, Veliki noči, Binkoštih in kadar pride prevzvišeni g. apostolski vikar delit zakrament sv. birme.

Dve plemeni morata prehoditi čez 60 kilometrov dolgo pot skozi pustinje, da prideta v Keimoës. Vsak poglavar ima en voz, nekake četverokolesne gare. Na teh peljejo stare ljudi in otroke; mladina in zdravi ljudje naredo pot peš. Kot vprego dajo eni kravo, drugi vola, osla ali oslico; od teh živali dobivajo ljudje med potjo tudi del živeža. Navadno pridejo črnci zvečer pred praznikom, nekateri pa že po dva dni prej. Utaborijo se pred hišo sester; svoje preprosto kosilo si kuhajo kar na prostem; tudi spe tam, pozimi okrog velikega ognja.

Skoro vsak veliki praznik imamo kakih dvajset krstov. Že dolgo poprej skrbimo za otroško obleko, da malčke oblečemo, preden pridejo v kapelico. Ako naša zaloga ni dovolj bogata, jih ogrnejo s kakim starim materinim plaščem ali robcem. Tako sprejmejo sv. krst. Po njem pride na vrsto rožni venec. Brez tega ne bi zapustil noben katehumen misijonske hiše. Nosi ga potem vedno okoli vratu in ga moli vsak dan, tudi po večkrat, ko pase svoje ovce ali vola. Kdor je v veri najbolj poučen, navadno kak otrok, ki je bil nekaj let v misijonskih šolah, skliče ob nedeljah vernike skupaj, moli z njimi sv. rožni venec, razlaga katekizem ter jih uči molitvic, katerih še ne znajo. Preden odidejo, zapoje vsi znano lurško pesem: Ave Maria.

Sirotišnica v Keimovësu je ustanovljena v prvi vrsti za vzgojo domačih katehistov. Sedaj je v njej štirinajst sirot, dekčkov in deklic. Dopoldne imajo pouk; uče se brati in pisati, katekizma, zgodb sv. pisma in cerkvene zgodovine. Popoldne dečki pomagajo veleč. o. Fagesu pri poljskih delih, v mlinu ali v mizarški delavnici; deklice so zaposlene s pranjem, likanjem, šivanjem ali v kuhinji. Vse te otroke vzdržuje misijonska postaja iz ljubezni do Boga. Blage darove, ki nam jih je poslala Družba sv. Petra Klaverja, so sprejeli otroci z veliko hvaležnostjo in molijo vsak dan za blage dobrotnike.

~~~~~

Sveta brata Honorat in Venancij sta vse svoje veliko premoženje razdelila med uboge. Da se odtegneta človeški hvali, sta zbežala na Grško ter živela kot meniha.

Apostolski vikariat Sansibar.

O. Blais iz reda očetov sv. Duha piše iz Nairobi naših vrhovni voditeljici:

Dve do tri leta bodo, kar Vam je preč. g. apostolski vikar pisal, da smo ustanovili tudi v Nairobih novo misijonsko postajo, ki smo jo postavili pod varstvo apostola zamorcev sv. Petra Klaverja. Zadnji torek je bil tisti srečni dan, ko smo mogli pričeti z zidanjem misijonske hiše.

Priporočam naše potrebe Družbi sv. Petra Klaverja. Vsak dar, bodisi denar ali karkoli, nam je dobrodošel, saj nam vsega primanjkuje. Zlasti bi rabili podobo Vašega svetega zavetnika, dalje cerkveno perilo: oltarne prte, prtiče za kelihe, naramne prte, albe, srajce za duhovnike in ministrante. Vsega tega nam manjka kakor tudi slik za šolo, zlasti barvastih. Sklepam in sem trdno prepričan, da Vam bo naš skupni patron pomagal dobiti sredstev, s katerimi nas boste podprli, da bomo mogli v tem velikem mestu ustanoviti misijonišče, ki bo zbuvalo spoštovanje do katoliške vere in nam pomagalo kraljestvo Kristusovo med temi ubogimi sinovi Kamovimi z uspehom širiti. Ali bi mogla »Zveza afriškega tiska« prevzeti tisk ene knjige? — Nato bo odgovorila velikodušnost naših bralcev.

Kako srečni in hvaležni so misijonarji, ki so dobili sv. pismo v zamorskem jeziku.

Gospa grofica!

Z največjim veseljem in z največjo hvaležnostjo smo sprejeli prve zgodbe sv. pisma, tiskanega v kongoleziškem jeziku v Vaši tiskarni. Veselijo se vsi naši misijonarji in izpreobrnjenci v vsem Kvangu, saj sedaj lahko berejo vsaj glavne oddelke sv. pisma v svojem jeziku.

Kako pač naj izrazimo svoje občudovanje za »Zvezo afriškega tiska«, ki jo vzdržuje Vaša družba? Ko se afriški misijoni, dasi jim nasprotujejo protestantski misijoni, tako krasno razvijajo, kako lepo jim pomagata Vi! Sam Bog naj Vam povrne, gospa grofica! Gotovo je — o tem ni dvoma — tudi ustanoviteljici in prvi voditeljici družbe, grofici Ledóchowskiji že obilno povrnil. Saj je rajnka zadnje leto tako ljubeznivo sprejela našo prošnjo ter nam obljubila brezplačno natisniti sv. pismo v kikongškem jeziku. Gospod Bog, ki je to izvoljeno,

v apostolskem delovanju se žrtvujočo dušo k sebi poklical, bo, kakor za gotovo upamo, naše hvaležne molitve uslišal.

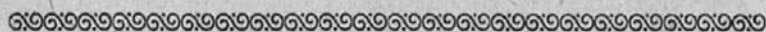
Vam pa, gospa grofica, pošljamo danes najiskrenejšo zahvalo. Koliko duš, ki jih bo ta knjiga razsvetljevala in krepčala, bo z njeno pomočjo napredovalo na poti popolnosti in ljubezni do Boga. Vaša zasluga je to!

Naša odkritosrčna želja je, naj bi se prelepa Družba sv. Petra Klaverja kar najbolj razvijala. Istotako od nje ustanovljena »Zveza afriškega tiska«.

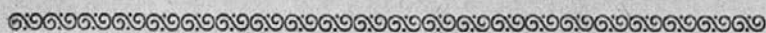
Prosim Vas, gospa grofica, da blagovolite sprejeti najspoštljivejše izraze moje hvaležnosti in duhovniške vdanosti.

F. Willaert,

provincial belgijske jezuitske province.

»Lahko se veseli nebeškega življenja, kdor se deležnega stori Gospodovega trpljenja.« (Sv. Leon, papež.)

Cvetke hvaležnosti in spoštovanja na grob naše ustanoviteljice, grofice Marije T. Ledóchowske.

Ljubi Bog je spoznal rajno zrelo za nebesa in jo je poklical, da ji da plačilo za njeno apostolsko delovanje v prosep misijonov. Božji Zveličar je svojo zvesto nevesto poklical: »Veni, sponsa — pridi, nevesta!« In stopila je predenj, vsa bogata dobrih del. Podjetja, ki jih je ustanovila, vse dobro, kar je storila, govore in bodo vedno govorila: In memoria aeterna erit — v večnem spominu bo živela. Dajmo posnemati njene čednosti: njeno plamtečo, neutrudno gorečnost, njeno samozatajevanje in mrtvičenje, njeno ljubezen do Boga in neumrljivih duš!

*Škof Vogt iz Reda sv. Duha,
apostolski vikar v Kamerunu.*

O, bila je kakor dobri in zvesti hlapec, ki govori o njem sv. pismo. Zakaj reš je žrtvovala za razširjanje svete vere: vse svoje talente, vse moči, sploh vse, kar je imela. Zdaj je v nebesih prejela plačilo, ki je apostolskim dušam pripravljeno. Iz nebeških višav bo gotovo še nadalje z materinsko ljubeznijo skrbela za svojo drago družbo.

G. P., duhovnik.

Grofica M. T. Ledóehowska s svojimi prvimi „pomožnimi misijonarkami“.

Nobena mati ne bi mogla skrbeti z večjo ljubeznijo za svojo deco, kot je skrbela grofica Ledóchowska za nas afriške misijonarje. Naj ji bo Bog bogat plačnik za njeno zvesto, požrtvovalno delovanje misijonom na korist.

*P. Spindel, jezuit,
misijonar v Kasisi, Rodezija.*

Jutri (6. julija) bom daroval sv. mašo za dušni mir umrle grofice, ki po njej vsi žalujemo. Moji semeniščniki, sirote in vsi gojenci naših šol bodo prejeli sv. obhajilo za njo in za srečno rast ustanove, vzrastle iz velikega srca blage pokojnice v rešitev bednih otrok Kamovih.

Škof Carrara, kapucin.

Spomenika ji ni treba postavljati. Njen spomenik so hvaležna srca in njena ustanova (Klaverjeva družba), ki se bo bolj in bolj širila, res nesmrtno delo, ker je nesmrtna njegova naloga, kakor je nesmrtno gorje človeštva, ki naj ga družba lajša.

P. H., jezuit.

Ded in vnuk

prva izpreobrnjenca v novem misijonu.

Sporočā p. Correia iz Reda sv. Duha, misijonar v portugiskem Kongu.

Bilo je dne 28. aprila 1894*. Pričel sem z misijonom v deželi Katoka. Imeli pa še nismo ne hiše, ne cerkve, ne šole, tudi ne knjig, da bi se iz njih učili jezik domačinov. Tudi živil smo imeli prav malo. Zato sem poslal svojega malega Evstahija, prav živega in pametnega fantka iz misijonišča Kassinga, v najbližjo pagansko vas, da bi tam kaj nakupil. Vrnil se je proti poldnevu, prinesel pa ni ničesar.

»Vaščani so pravkar slovesno izpraševali čarovnika dežele, kdo bi bil začaral nekega mladeniča, ki je na smrt bolan. Tako me ni hotel nihče poslušati,« mi je sporočil.

»Glej, kako lepa priložnost, da rešim eno dušo, prvo v tem kraju!« sem mislil sam pri sebi. »Po kosilu,« pravim Evstahiju, »greva skupaj tja. Osedlaj med tem našega vola. Poskusil bom na njem jahati, dasi še v svojem življenju nisem vola jezdil.«

V eni uri je bil vol osedlan. S pomočjo služabnikovo sem se skobacal nanj in šli smo proti Ihiknaku. — Vol je

* To je dan pred ustanovitvijo Družbe sv. Petra Klaverja.

bil tako živahen, da sem se le s težavo obdržal na njem. Oprijemal sem se sedla zdaj spredaj zdaj zadaj in sem bil v takem strahu, da me ne vrže živalca s sebe, da je niti voditi nisem utegnil. Zdelo pa se je, da ga vodi srečna zvezda. V najhujšem galopu me je v kratkem prinesel na sredo vasi, kjer je bolnik bival. Ljudje so začudeni zijali, radovedni so od vsepovsod hiteli k nama.

Pripravljen za na pot. »

»Kje imate bolnika?«
vpraša ves zasopel moj služabnik, ki je v najhujšem diru sledil volu. »Ta beli mož mu je prinesel zdravil.« Globok, resen molk.

»Ali niste razumeli?«
ponovi Evstahij. »Bolnika hočeva videti.«

Zdaj stopi iz množice častitljiv starček. — »Motiš se beli mož, pri nas je vse zdravo. Le kar vrni se. Ako kdo zboli, bom poslal po tebe.« Jaz sem medtem vola privezal k nekemu v bližini stoječemu kolu. A živahno živinče ga je kmalu izpulilo in veseleč se zadobljene svobode, je skakalo na desno in levo, da je množica vsa preplašena bežala na vse štiri

strani. To lepo priložnost je premeteni Evstahij porabil ter naglo odprl duri nasprotne kočee. Tu je ležal na zemlji mlad mož, sama kost in koža. Ko pa je naju zagledal, je široko odprl oči, se skušal dvigniti in je v napol portugiškem napol domačem jeziku s slabotnim glasom zaprosil: »Želim biti krščen. Poučen sem v vsem, kar je za sv. krst potrebno. Služil sem v misijonišču v Kakondi, in tam so me poučevali v pravi veri. Brž me krsti — umrl bom.«

Začuden in ginjen sem ga oblił z vodo prerojenja ter molil: »Jožef, krstim te...« S svetim spoštovanjem sem v srcu občudoval in hvalil usmiljenje in previdnost božjo, ki se je tukaj tako jasno razodela. Opravil sem ter naglo zapustil kočico, ker sem se po vsej pravici bal, da se bo pangska množica kmalu spet zbrala.

Moj vol je medtem tudi izginil. Našel sem ga pozneje pred vasjo, kjer se je zadovoljno pasel.

Že drugo jutro sem izvedel, da je moj prvi duhovni sin ponoči umrl. Jožef je šel v veselje nebeško, ne da bi bili pagani izvedeli, da je kristjan.

* * *

Že nekaj mesecev po tem prvem obisku sem smel neovirano v vsako koč v Ihiknaku. Seveda sem to pridno porabljal, da sem pri vsaki priložnosti posejal nekoliko semena besede božje. Črnci so kmalu spoznali, zakaj sem se med njimi naselil. Verske resnice so poslušali z velikim zanimanjem. Ko pa sem jim govoril, kako je treba čisto in krepostno živeti, so mi odgovarjali kakor nekoč Atenci sv. Pavlu: »O tem te hočemo ob drugi priliki poslušati.«

Pri nekem takem obisku v vasi sem izvedel, da je poglavar Muene-Lituva nevarno zbolel. Bil je to tisti častitljivi starček, ki me je pri mojem prvem prihodu v vas ogovoril, bil je obenem ded mojega prvega dragega krščenca Jožefa. Postala sva bila medtem dobra prijatelja, in nekoč mi je, ko sem končal pouk o sv. veri, rekel: »Preden umrjem, me moraš krstiti.« — Napotil sem se takoj k njemu, da bi se malo porazgovorila in bi ga v sv. veri še nekoliko poučil. Ko sem prišel pred »kraljevo palačo«, ni bilo v bližini nikjer žive duše. Vse koč so bile prazne. Prenesli so bili namreč bolnika na drugi konec vasi, da mu v domači hiši duhovi njegovih umrlih sorodnikov ne bi mogli škodovati. Napotil sem se proti tistemu delu vasi. Med potjo sem vprašal skupino starih mož, kje pravzaprav imajo bolnega poglavarja.

»Kralj je čisto zdrav,« je odgovoril eden izmed njih, »a je odšel od doma.« — »Res,« je pristavil drugi, »bolan je bil; a zdaj je že boljši. Še danes zjutraj sem ga videl, ko je šel s sekiro v gozd.«

V bližini se je vadil približno dvanajstleten fant v streljanju z lokom. Ta mi je skrivaj pokazal z očmi na neko bližnjo koč.

»Hinaenci,« sem okregal starce, »kako grdo lažete. Bolnik leži tu-le.«

Ne da bi čakal njihovega odgovora, sem šel v koč. Res je ležal v njej na rogoznici, po tleh sprostrti, Lituva. »Pridi, prijatelj,« me je pozdravil, »in mi podeli sv. krst. Čutim, da bom v kratkem umrl. Zelo sem slab.«

Eno uro sem starega prijatelja poučeval. Pa mu je bilo že predolgo. Vsak hip me je opomnil: »Naredi kratko,

krsti me. Saj trdno verujem vse, kar mi praviš — vse, kakorli hočeš.« Ginjen po njegovi dobri volji in hrepenenju po sv. krstu, sem mu prošnjo izpolnil ter ga krstil na ime: »**Jožef Marija**«. Nekaj dni nato je izdihnil.

Do konca prihodnjega leta sem krstil še kakih deset oseb; z njimi je naš misijon dobil prav toliko priprošnjikov v nebesih.

Kako se zamorci oblačijo.

Iz pisma škofa Martrova, C. S. Sp., apostolskega vikarja v Gabunu.

Pri sedanji druginji je res težavno tisoče naših šolskih otrok obleči, dasi se zadovoljujemo z najpreprostejšim blagom in tudi glede velikosti obleke kar najbolj varčujemo. Četvero-koten, čim močnejši bombažast kos blaga, 1'40 m dolg, 60—80 cm širok, zadostuje ljudem za obleko. Ogrnejo ga okoli ledij, da jim sega do polovice meč. Na severu od Ogova bivajo zamorska plemena, ki se oblačijo kar z drevesnim lubjem, ker drugega blaga nimajo. Nedavno sem videl v misijonski postaji Naše ljube Gospe od zmage v Okonu mlade kristjane pristopati v taki obleki k mizi Gospodovi. Sreča, da ljubi Bog ne gleda na obleko, ampak na srce. Vendar so se mi ti ubožci v srce smilili.

Prepričan sem, da nas krščanska ljubezen naših dobrotnikov ne bo zapustila. »Bil sem nag in ste me oblekli,« jim bo rekel nekoč Gospod ob uri sodbe.

Razno blago, zlasti tako, ki ga je mogoče prati, obleke za otroke in druge reči sprejema »Družba sv. Petra Klaverja«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 3, z največjo hvaležnostjo. Povrnili bo Bog!

Ne prodajajte svojih duš!

Piše misijonar iz Afrike.

Protestanti čudno mrzijo naše črne katolike in se zelo vesele, če morejo katerega naših pregovoriti, da od prave vere odpade. Pred nekaj meseci so poskusili naše vernike z denarjem pridobiti za odpad; ponujali so jim 15 do 75 frankov. Ko sem to slišal, sem smatral za svojo dolžnost, da našim kristjanom tu v Ambatu in v okolici stvar pojasnim in jih poučim. Povedal sem jim tale dogodek: »Pred 50 ali 60 leti je hotel protestantski duhovnik v Roky Mountainsa v Ameriki pridobiti nekega poglavarja, da bi od prave vere odpadel; pa brez

uspeha. Naposled mu je rekel: »Dam ti 50 srebrnjakov — 100—150. Ali to še ni dovolj?« — »Ne,« pravi poglavar, »daj mi ceno moje duše in ceno krvi Kristusove.« Duhovnik je osramočen odšel in poglavarja ni več nadlegoval. — »Glej-te« — sem sklenil — »pač malo vere in malo spoštovanja do samih sebe bi imeli vi, če bi svoje duše prodali za 15 frankov. Ko je še cvetela kupčija s sužnji, so kupovali take nesrečneže za 20, 30, 50, 100 srebrnikov. Njihova telesa so plačevali s tem zneskom, zdaj pa hočejo kupiti vaše neumrljive duše za 15 do 75 frankov! Kako nizkotno! Kako slabo in zaničljivo sodijo ti ljudje o vas. Le pomislite: 15 frankov! To je cena za suho prase; za pitano pa plačajo 75 frankov!«

Ne vem, je li zapeljivec kdaj o teh besedah kaj izvedel. Eno pa je gotovo: nobeden naših vernikov ni odpadel.

Družina v poganstvu.

Ena največjih nesreč in prava rak-rana črnega plemena je pogubonosno mnogoženstvo in velika prostost v ločitvi zakona, ki tako nepopisno škoduje državi in družini. Koliko sovraštva vsled tega med ženami in otroki teh žen, koliko zavrženih ubogih sirot in koliko upostošenje za državo in družino in kolik propad v нравstvenem oziru. Naj navedem le en zgled:

K velikemu misijonarju in apostolu Gollos-dežeze, škofu Massaju iz kapucinskega reda pride nekega dne star, reven zamorec ter mu izroči en dolar, rekoč: »Ljubi oče, to je vse moje premoženje in bogastvo; sprejmi ga, da spreobrneš mojega sina; ki mene starega, onemoglega in za delo nezmožnega noče spoznati in priznati za svojega očeta.« Misijonar še iz svojega priloži en dolar ter vse skupaj vrne možu in pravi: »Glej, tvoj dolar je dobil tovariša; obdrži oba zase. Tvojo željo hočem tudi tako izpolniti.« Gre torej k starčevemu sinu in ga prosi, naj vendar nekoliko lepše ravna z očetom. — Toda sin mu odvrne: »Tukaj, častiti oče, vzemi teh pet dolarjev in daj jih mojemu očetu v podporo; a da bi ga vzel v svojo hišo, o tem niti ni govora.« Misijonar mu pokaže križ, proseč ga, naj ima vsaj iz ljubezni do Zveličarja sočutje s svojim starim očetom. Nato pravi sin: »Ko bi ti vedel, koliko sem moral trpeti radi njega, bi niti ne omenjal kake dolžnosti do njega. Poslušaj torej! Deset let je živel z mojo materjo v ljubezni in miru in tudi jaz sem bil srečen. Nato pa zaradi neke malenkosti zapusti mojo mater in si vzame drugo ženo,

mene pa vzame s seboj. S to drugo ženo je imel več otrok, katerim ni bilo dovolj, da so me sovražili in surovo z menoj ravnali, temveč me tudi hoteli prisiliti, da bi šel zanje krast. Ker jih nisem hotel ubogati, sem bil neusmiljeno tepen. Nekoč so me zvezali napol golega z verigami ter me pustili ležati brez zadostne hrane. Pozneje se je moj oče še večkrat oženil in obubožal vedno bolj, dokler mu niso naposled vsega prodali. Šel sem služiti, da se preživim. Ko pa sem si s svojo ženo, ki je imela nekoliko premoženja, ustanovil lastno ognjišče, s svojim zaslužkom vzdržujem svojo družino. Moj oče se je prej večkrat branil, priznati me za svojega sina; in zato ga tudi jaz nočem spoznati za svojega očeta. Vendar ga kljub temu nisem nehal podpirati.« — Kaj naj misijonar odvrne na to izjavo? Vzel je onih pet dolarjev ter jih izročil očetu.

Ta zgled pač jasno dokazuje, kakšne so posledice ločitve zakona, ki ga toliko slepih politikov s strastjo zagovarja in želi vpeljati, kot nekaj neobhodno potrebnega za blaginjo družin in države. Ubogo ljudstvo, med katero se je zasejal ta plevel, kjer se ta rak-rana dalje razširja! Propasti mora prej ali slej v gmotnem in npravstvenem oziru.

Iz kroga naših čitateljev.

Častilka sv. Antona: »Nabavila sem si malo hranilnico ter od časa do časa dejala vanjo, kar sem si mogla prihraniti. Pošljem Vam iz nje prihranke od pol leta. Upam, da Vam bom mogla čez pol leta spet kaj poslati. Sv. Anton je pomočnik v najrazličnejših potrebah.«

Tovarniška delavka: »Obenem s tem pismom Vam pošiljam zavoj štanijola. Ustanovili smo tukaj v tovarni nabiralnico za poganske misijone in meni so poverili, naj jo oskrbujem. S kakim veseljem delam to! Tako morem vsaj nekoliko sodelovati pri velikem misijonskem delu. O, kako rada bi šla kot misijonarka v poganske dežele! Toda žal, nisem tako srečna, da bi bila izvoljena nevesta Gospodova. Morda pa mi še podeli to milost; toda ne moja, ampak božja volja naj se zgodi!«

Marijina družbenica: »Pošljem Vam priloženi znesek za odkup zamorske deklice, ki naj dobi pri sv. krstu ime Marija Karolina. — Srčno prosim, da bi mi blagovolili do petka zvečer poslati potrdilo, da ga morem v soboto izročiti preč. voditelju Marijine družbe kot darilo za njegov god.«

Neka bolna dobrotnica pošilja po šolskih sestrah denar, ki ga je dobila za panj čebel. Kako ganljiva velikodušnost!

Iz nekega ženskega samostana nam pišejo: »Dasi je naročnina zvišana, bomo zaradi dobre stvari vendar oba lista naročile in prosimo, da vpišete poslano vsoto kot del naročnine. Obenem prosimo, da prvim številkam priložite pobotnico, na kar bomo poravnale še ostalo naročnino.«

Prositate Gospoda.

»Prositate Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev.« Te besede božjega Zveličarja njegovim učencem kličem danes vsem blagim čitateljem. Število apostolskih delavcev v misijonih se je zadnja leta zelo skrčilo, naraščaj je izostal, spreobrnjenja pa so se izdatno pomnožila in s tem tudi delo misijonarjev. A sedaj manjka delavcev, da spravijo žetev. — Toda ne prosimo samo za delavce, ampak molimo in prosimo milosti in usmiljenja za celo Afriko. Po posebni milosti smo otroci božji, udje Jezusa Kristusa in dediči nebeškega kraljestva. V Afriki pa žive še nešteti tisoči, ki ne poznajo božje besede in sv. Cerkve, ki še tavajo v temi in smrtni senci.

Ko bi otroci premožnih in dobrotljivih staršev našli kje ubogega majhnega dečka, ki lačen in brez doma blodi po svetu, kaj ne, gotovo bi ga vzeli seboj k očetu, prepričani, da mu bo dobri oče na njih prošnjo rad pomagal. Storimo tudi mi tako z ubogimi pagani! Mi niti ne slutimo, kako mogočni postanemo po ponižni, sočutni in zaupni prošnji. Vsemogočni se usmili in rad usliši molitev ponižnega človeka. Ko je Mojzes prosil usmiljenja za svoje ljudstvo, mu reče Bog: »Pustite me, da jih moj gnev uniči.« Ne spoznamo li iz teh besed, da zaupna molitev Boga take rekoč zadržuje, da ne kaznuje ljudstva? Zakaj bi drugače rekel: »Pusti me!« In Bog je vendarle uslišal Mojzesovo molitev, čeprav je nehvaležno ljudstvo izzivalo njegovo pravično jezo. Tudi mi rotimo Gospoda s svojo prošnjo za uboge črnice v daljni Afriki.

Devet dni pred praznikom Varstva sv. Jožefa priredi Družba sv. Petra Klaverja vsako leto takoimenovano »vojsko molitve za Afriko«, h kateri vabi vse, stare in mlade, majhne in velike. Kdor želi »spravno molitev k presv. Srcu Jezusovemu«, naj blagovoli naznaniti svoj naslov Klaverjevi družbi v Ljubljani, ki mu pošlje brezplačno poljubno število teh molitvic. (Samo kar stane poštnina, hvaležno sprejmemo.) Spravna devetdnevnic ali »križarska vojska molitve« se začne letos 28. aprila in se konča 6. maja. Zavodi, družbe in društva storijo jako lepo, če to devetdnevnic, če le mogoče, skupno opravljajo in enkrat sv. obhajilo prejmejo v ta namen. Praznik varstva sv. Jožefa se obhaja, kakor znano, tretjo sredo po veliki noči. Pridite in boste prejeli.

Njegov ponos.

Neka misijonska sestra ob Kilimandžaru v Afriki pripoveduje: »Ob sv. postnem času so otroci, ki so se pripravljali na prvo sv. obhajilo, vsak dan po pouku skupno molili sv. križev pot. Ko nekdo po tej pobožnosti pridemo iz cerkve, neki majhen črnček ves vesel začne ploskati in vzklíkne: »Mi črneci smo lahko ponosni, da hodimo bosí, kakor ljubi Zveličar. Odslej bom vedno rad hodil po vročem pesku ter si mislil, da je tudi ljubi Zveličar hodil bos po njem.«

Kronika Družbe.

Iz naše osrednje hiše v Rimu.

12. novembra. Msgr. Daniel Kaucor iz reda sinov presv. Srca, apostolski prefekt Lidenburga, je prišel, da priporoča svojo prefekturo naši vrhovni voditeljici. Rekel je, da bo v Sucee vzel še nekaj misijonarjev s sabo, in tako se bo podalo 22 vojščakov Kristusovih v novi misijon. — Isti dan obisk Msgr. Pellegrino Marija Bellezze, iz reda sinov Marijinih, apostolskega prefekta dežele Swaci. Prečastiti gospod je prišel naravnost iz Afrike in bo ostal tu dalj časa, da uredi zadeve svojega misijona.

18. novembra. Preč. gospod Eijo y Garay, škof iz Madrida, je sprejel našo vrhovno voditeljico v avdienci. Vprašal jo je o napredku našega podjetja na Španskem, ter obljubil, da se bodo tudi španska dekleta apostolskemu poklicu (»Pomožnih misijonark«) posvetile in svoj poklic vedno višje cenile.

Iz naše listnice.

Neka naša dolgoletna prijateljica in dobrotnica piše: »Ne vem kako je to, poprej ste se za vsak mal dar zahvalili in pisali pismo, sedaj pa mi pošljete samo tiskano potrdilo. Tako lepo ste mi pisali v prejšnjih časih, za vsako kronico ste se zahvalili...«

Prijazno odgovarjamo: Žal, tisti prejšnji časi so minuli, ko se je tudi za kronico kaj dobilo. Pa tudi sedaj bi se prav iz srca radi vsakemu za vsak dinar zahvalili, pa bi potem stala poštnina več kot znaša poslani milodar — in kaj bi ostalo za misijone. Zato se za manjše darove s tiskanimi potrdili zahvaljujemo. Vse pride na svoje mesto in ljubi Bog vsak novčič, kateri je darovan iz ljubezni do njega in do misijonov, z zlatimi črkami zapiše v knjigo življenja.

Mnogi dobrotniki pa pišejo — in ti so res plemenitega srca — »ni se mi treba zahvaljevati, ker znal bi mi Gospod ob smrtni uri reči: Tvoje plačilo in hvalo si že prejel...«

Usmiljeni Bog sliši goreče molitve in prošnje, katere pošilja vsak dan Klaverjeva družba, spreobrnjeni zamorci in afriški misijonarji za svoje mile dobrotnike. On bo poplačal stotero, da, tisočero vse, kar mi ne moremo!

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Rimu. — Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Natisnila „Jugoslovanska tiskarna“ v Ljubljani.

Pogoji

za sprejem v Družbo sv. Petra Klaverja kot „pomožna misijonarka“.

1. Izrečen poklic k redovnemu življenju iz nadnaravnih nagibov.

2. Starost najmanj 16 let.

3. Neomadeževano ime in čednostna preteklost.

4. Skrbna vzgoja.

5. Da še ni sprejela v nobenem samostanu redovne obleke.

6. Dobra postava brez fizičnih napak; trdno zdravje brez znakov kroničnih, podedovanih ali nalezljivih bolezni.

7. Trden in odkrit značaj, ljubezen do dela in urejenega življenja. Razen tega za sodalke: višja izobrazba ali gotova stopnja znanosti, ki jih usposablja za duševna dela. Za pomočnice: Znanje hišnega in ročnega dela, ali vsaj zmožnost za to. Vsaj nekaj znanja nemškega jezika.

8. Gotova vsota dote, po pravilih določena. Nepremožnim, če imajo drugače dobre lastnosti in pravi poklic k redovnemu življenju, vloži predstojništvo Klaverjeve družbe pri sv. Stolici prošnjo za popust.

9. Potreben denar za hišo novicijata, kot tudi za morebitno vrnitev domov. Vstopnina 100 Din. Potrebna obleka, perilo in obuvalo. (Več v »prospektu«.)

10. Dogovorjena mesečna plača za časa poskušnje (postulat in novicijat), primerno denarni zmožnosti dotične. (Postulat in novicijat se dela v Rimu ali Solnogradu.)

Prošnji za sprejem naj se priloži sledeče: 1. Krstni list, 2. birmanski list, 3. nravnostno spričevalo, zgotovljeno od domačega župnika, 4. zdravniško spričevalo, 5. kratek, lastno-ročen opis svojega življenja, 6. zadnja šolska spričevala, 7. fotografija. — Šele po prejemu zgoraj imenovanih listin se more sposobnim določiti sprejem. Za slučaj, da se sprejem odkloni, je treba priložiti potrebne znamke, da se morejo listine vrniti.

Naslov: Vrhovna voditeljica Družbe Sv. Petra Klaverja,
Rim (23), via dell' Olmata 16.

Popolni odpustek.

ki ga morejo dobiti vsi udje Družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji:

3. aprila, na praznik sv. Benedikta »zamorca«.

26. aprila, na praznik Marije, Matere dobrega sveta.

29. aprila, na praznik sv. Petra mučenca, iz reda »pridigarjev« — ustanovni dan Družbe sv. Petra Klaverja.

Pomožna misijonarka ob tiskarskem stroju.

Podpirajmo „Zvezo afriškega tiska“.

Neki o. jezuit, misijonar na Madagaskarju, prosi Družbo sv. Petra Klaverja, naj bi mu pripomogla do tiskarskega stroja in drugih tiskarskih potrebščin. V njegovem železno razvitem misijonu bi bilo mogoče tiskati knjige, in bi bilo to ugodneje nego dobivati knjige iz Evrope. Manjka pa mu sredstev za to važno in koristno podjetje.

„Imamo katehiste“, piše, „učitelje, semeniščnike in mnogo lepih uspehov, če bi pa imeli tiskarski stroj, ki bi nam tiskal knjige, liste, tiskovine in letake, bi dosegli še stokrat lepše. Tiskana beseda bi nam bila najboljši, nenadomestljiv pomočnik.“

Dragi prijatelji misijonov, darujte kak prispevek za „Zvezo afriškega tiska“, mnogo ali malo, kakor pač morete, in kakor vam bo narekovala vaša ljubezen in vaša gorečnost. Vsak, tudi najmanjši dar sprejmemo z hvaležnim: „Bog povrni!“ In vsak dar bo v misijonih rodil bogat sad, v večnosti pa vam bo tisočkrat povrnen.

Spomin za umrle.

† Preč. o. Notker Vorspel, afriški misijonar v Marianhillu.

† Ana Gerarda Szoja, notranji ud Družbe sv. Petra Klaverja, umrla 7. decembra v Solnogradu. R. I. P.

V molitev priporočamo vse zadeve naših cenj. naročnikov in ljubih dobrotnikov.